

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.017.01.2017

P/17/090

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/090 – Funkcjonowanie systemu nieodpłatnej pomocy prawnej
Okres objęty kontrolą	Od 31 sierpnia 2015 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych (9 listopada 2017 r.)
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Iwona Pacwa, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/141/2017 z dnia 13 września 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Zamość, ul. Rynek Wielki 13, 22-400 Zamość (dalej: Urząd)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Wnuk, Prezydent Miasta Zamość (dowód: akta kontroli str. 6-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Miasto Zamość zapewniło organizację trzech punktów nieodpłatnej pomocy prawnej². Lokale zostały wyposażone w niezbędne urządzenia techniczne i teleinformatyczne, oraz zapewniono do nich dostęp dla osób niepełnosprawnych.

Współpraca nawiązana przez Prezydenta Miasta z Okręgową Izbą Radców Prawnych w Lublinie³ i Okręgową Radą Adwokacką w Lublinie⁴ oraz zawarcie porozumień z tymi podmiotami umożliwiło wyznaczenie radców prawnych i adwokatów udzielających npp, a prowadzenie jednego punktu npp zostało powierzone organizacji pozarządowej wyłonionej w rzetelnie przeprowadzonych otwartych konkursach ofert. Umowy zawarte z radcami prawnymi, adwokatami oraz organizacją pozarządową zapewniały udzielanie takiej pomocy od początku 2016 r. i 2017 r. we wszystkich trzech punktach npp.

Środki dotacji celowej były przekazywane w kwotach oraz terminach umożliwiających regulowanie zobowiązań wynikających z funkcjonowania npp. Prezydent Miasta zapewnił rzetelne⁵ sporządzenie zbiorczych informacji z wykonania ww. zadania oraz terminowe ich przekazywanie zarówno Ministrowi Sprawiedliwości, jak i Wojewodzie Lubelskiemu. Urząd na bieżąco realizował działania informacyjne, mające na celu upowszechnianie wiedzy o możliwościach uzyskania npp za pośrednictwem strony internetowej Miasta Zamość, Biuletynu Informacji Publicznej oraz poprzez przekazywanie materiałów informacyjnych

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Dalej: npp.

³ Dalej: OIRP.

⁴ Dalej: ORA.

⁵ Oceny rzetelności zbiorczych informacji z wykonania zadania dokonano na podstawie przyjętej do kontroli próby danych odnoszących się do wybranych pozycji informacji.

w postaci m.in. ulotek, plakatów i broszur.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- niezawiadomienia Wojewody Lubelskiego o zawartym na 2017 r. porozumieniu z ORA i OIRP w sprawie udzielenia npp,
- powierzenia przetwarzania danych osobowych adwokatom, radcom prawnym i organizacji pozarządowej bez zawarcia w tym zakresie umowy zawierającej zakres i cel przetwarzania, wskazanie środków zabezpieczających zbiór danych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie i organizacja punktów nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie powiatu

Opis stanu faktycznego

1.1. W Urzędzie zadania dotyczące npp realizował Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego⁶, w tym w szczególności w zakresie przygotowywania i przeprowadzenia otwartego konkursu ofert na prowadzenie przez organizację pozarządową punktu npp oraz nadzoru, rozliczania dotacji, zawierania umów. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miasta, stanowiącym załącznik do zarządzenia Prezydenta nr 15/2016 z 12 stycznia 2016 r.⁷ Zastępca Prezydenta Miasta wyjaśniła, że realizacja zadań z zakresu npp z powodu braku zabezpieczenia środków na ten cel nie spowodowała wzrostu zatrudnienia. Zadania dotyczące npp zostały przypisane dwóm pracownikom (wprowadzono zmiany do zakresu czynności), w tym jednemu powierzono realizację zadań w odniesieniu do punktów npp prowadzonych przez adwokatów i radców prawnych, a drugiemu – przez organizację pozarządową. Dyrektor WSOiZK poinformował, że przyjętym kryterium doboru pracowników było m.in. doświadczenie w pracy z organizacjami pożytku publicznego.

(dowód: akta kontroli, str. 8-27)

1.2. Pracownicy nie uczestniczyli w szkoleniach dotyczących funkcjonowania systemu npp. W spotkaniu informacyjnym na temat przygotowania systemu npp zorganizowanym przez Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie uczestniczył pracownik Urzędu, któremu powierzono realizację zadań, w tym zakresie. Poniesione w związku ze spotkaniem wydatki obejmowały jedynie zwrot kosztów podróży. Dodatkowo w spotkaniach roboczych organizowanych przez OIRP uczestniczył radca prawny zatrudniony w Urzędzie. Roczne Plany podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników Urzędu na rok 2016 i 2017 nie zawierały zgłoszeń dotyczących zapotrzebowania na udział w szkoleniach w zakresie realizacji zadań npp.

(dowód: akta kontroli, str. 14-21, 28-32)

1.3. Realizacja zadań z zakresu npp odbywała się w ramach obowiązujących procedur kontroli zarządczej, w tym m.in. stosowano procedury dotyczące realizacji zadań finansowanych z dotacji oraz wskazano pracowników odpowiedzialnych za realizację zadania w zakresie npp. Dodatkowo w ramach nadzoru nad realizacją npp dokonywano wizytacji i kontroli funkcjonowania punktów npp. Zbiorcza informacja z realizacji zadania za 2016 r. oraz dane o liczbie udzielonych porad w poszczególnych miesiącach były przekazywane do kierownika jednostki.

Nie zidentyfikowano ryzyk związanych z realizacją zadania w zakresie npp. Dyrektor WSOiZK wyjaśnił, że identyfikacja ryzyka dotyczącego npp doprowadziłaby

⁶ Dalej: WSOiZK, Wydział.

⁷ W zarządzeniu nr 146/2017 Prezydenta Miasta Zamość z 29 maja 2017 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta Zamość uwzględniono dodatkowo zapis, że do zadań Wydziału w ramach realizacji npp należy zawieranie umów.

do nadmiernego uszczegółowienia wykazu ryzyk Wydziału, który realizuje zadania przypisane w kilkudziesięciu aktach prawnych. Wskazał, że na 2017 r. zostało zidentyfikowane ryzyko związane z przeprowadzeniem naborów na zadania wykonywane przez organizacje pozarządowe i dotyczy ono także npp.

(dowód: akta kontroli, str. 14-27, 33-46, 468-469)

1.4. Miasto współpracowało z organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań w zakresie npp, w tym m.in.: przekazano informacje o wdrażaniu systemu npp na posiedzeniu Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego⁸, poinformowano o ogłoszeniu konkursów ofert na realizację zadania w zakresie prowadzenia punktów npp w 2016 i 2017 r. Efektem ww. działań był udział przedstawicieli organizacji pożytku publicznego w składzie komisji konkursowych powołanych w celu rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na realizację zadania w zakresie prowadzenia npp oraz rozpowszechnienie informacji o ogłoszonych konkursach ofert.

(dowód: akta kontroli, str. 14-21, 47-66)

1.5. Zastępca Prezydenta Miasta wyjaśniła, że przy wyznaczaniu lokalizacji punktów npp kierowano się głównie koniecznością zapewnienia dostępu do lokali osobom niepełnosprawnym. Miasto dysponowało lokalami w centrum miasta, przy czym nie spełniały one ww. wymogu. Dodatkowo w centrum zostały umiejscowione punkty npp prowadzone przez Powiat Zamojski. Według ww. wyjaśnień, podjęto decyzję o ulokowaniu punktów npp na osiedlach położonych w odrębnych częściach miasta (zarządy spółdzielni wyraziły zgodę na nieodpłatne korzystanie z lokali w 2016 r. oraz najem tych lokali za niewielką odpłatnością w 2017 r.⁹).

(dowód: akta kontroli, str. 14-21, 67-75)

1.6. 30 października 2015 r. zostało podpisane porozumienie z OIRP oraz ORA w sprawie udzielania npp na obszarze powiatu Miasta Zamość.

Przed zawarciem porozumienia była prowadzona korespondencja dotycząca organizacji współpracy w zakresie ustalenia warunków udzielania npp. Prezydent nie zaakceptował propozycji przygotowanego przez OIRP i ORA załącznika do porozumienia dotyczącego wyposażenia punktów npp w drukarkę, niszczarkę, komputer z dostępem do Internetu oraz systemu informacji prawnej umożliwiającego korzystanie z bazy aktów prawnych. W uzasadnieniu Prezydent przywołał stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości, że adwokaci, radcowie prawni profesjonalnie zajmują się świadczeniem pomocy prawnej i powinni dysponować stosowną wiedzą, doświadczeniem oraz zapleczem technicznym pozwalającym należycie udzielać npp, a także wskazał na brak środków na zakup ww. wyposażenia. Ostatecznie w podpisanym porozumieniu ustalono, że wyposażenie punktu npp będą stanowić: biurko, co najmniej trzy krzesła, szafa, dostęp do zasilania elektrycznego. Kwestie zapewnienia dostępu do drukarki i Internetu oraz korzystania z baz aktów prawnych i specjalnego programu informacji prawnej (np. Lex, Legalis) zostały ujęte w umowach podpisanych z radcami prawnymi i adwokatami.

Umowy zawarte z adwokatami i radcami prawnymi nie zawierały, proponowanych we wzorach umów zamieszczonych na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości, regulacji dotyczących kar umownych za niewykonanie zapisów umowy i przekazywania informacji dotyczących braku możliwości osobistego świadczenia porad, w tym wskazania osoby zastępującej.

(dowód: akta kontroli, str. 76-89, 129-132)

⁸ Wyjaśnienia Zastępcy Prezydenta z dnia 10 października 2017 r.

⁹ Miesięczny czynsz za najem lokali wynosił odpowiednio 70 zł i 150 zł.

1.7. Porozumienie z organami samorządu zawodowego radców prawnych i adwokatów dotyczące realizacji zadania npp zostało zawarte w terminie wskazanym w art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej¹⁰, tj. 30 października 2015 r. i 31 października 2016 r. Z uchybieniem terminu określonego w art. 26 ust. 3 ww. ustawy Prezydent otrzymał od samorządów zawodowych wykazy radców prawnych i adwokatów deklarujących udzielanie npp na 2016 r. i 2017 r. Opóźnienia te wynosiły do 12 dni.

(dowód: akta kontroli, str. 80-83, 90-106)

Umowy z radcami prawnymi i adwokatami na świadczenie npp zostały zawarte 4 stycznia 2016 r., podczas gdy w art. 26 ust. 5 ustawy o npp termin ich zawarcia został określony do 31 grudnia 2015 r. Zastępca Prezydenta Miasta wyjaśniła, że wynikało to z braku decyzji finansowej Wojewody Lubelskiego umożliwiającej wprowadzenie środków do budżetu na 2016 r.

Zawarcie umów z uchybieniem terminu wskazanego w ustawie nie spowodowało opóźnienia w uruchomieniu punktów npp. Powyższe potwierdza zamieszczenie 30 grudnia 2015 r. na stronie internetowej Urzędu ogłoszenia zawierającego wykaz punktów npp i harmonogram udzielania npp oraz wypełnienie 4 stycznia 2016 r. kart npp w punktach prowadzonych przez organizację pozarządową oraz adwokatów.

Umowy z radcami prawnymi i adwokatami na świadczenie npp w 2017 r. zostały zawarte 2 stycznia 2017 r. Wykaz punktów npp wraz z harmonogramem został zamieszczony na stronie internetowej 2 stycznia 2017 r.

Umowy podpisali wszyscy radcowie prawni i adwokaci wskazani do udzielania npp przez ORA i OIRP.

(dowód: akta kontroli, str. 14-21, 107, 120-126, 129-133, 471, 466-467)

1.8. Porozumienia z ORA i OIRP oraz umowy z adwokatami i radcami prawnymi zawierały zapisy, o których mowa w art. 10 ust. 1 i art. 6 ust 2 ustawy o npp.

W umowach z radcami prawnymi i adwokatami nie zawarto zapisów dotyczących mechanizmów kontroli ich wykonania, skutków niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez zleceniobiorcę. Dyrektor WSOiZK wyjaśnił, że należyte wykonanie umowy regulują przepisy kodeksu cywilnego, ponadto adwokaci i radcowie prawni podlegali odpowiedzialności dyscyplinarnej za nienależyte wykonanie zawodu, posiadali ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej oraz byli zobowiązani do zachowania tajemnicy adwokackiej i radcowskiej. Jednocześnie Zastępca Prezydenta wyjaśniła, że dokonywano wizytacji i kontroli punktów npp.

W umowach z radcami prawnymi i adwokatami zawarto regulacje dotyczące zapewnienia zastępstwa w przypadku niemożliwości osobistego udzielania npp. Zobowiązano zleceniobiorców do zapewnienia we własnym zakresie zastępstwa przez innego radcę prawnego lub adwokata (w szczególności uzasadnionych przypadkach przez aplikanta radcowskiego lub adwokackiego), a w konsekwencji poniesienia kosztów związanych z udziałem osób trzecich oraz odpowiedzialności za ich działanie lub zaniechanie.

W 2016 r. było 45 przypadków udzielania npp w zastępstwie wskazanych w harmonogramie radców prawnych i adwokatów. Osoby zastępujące udzieliły 25 porad. W czterech przypadkach zastępstwa były realizowane przez osoby, z którymi nie zawarto umów zleceń, udzieliłi oni dziewięć porad. W I półroczu 2017 r. miało miejsce 24 zastępstw (udzielono 11 porad), w tym pięć zastępstw realizowały osoby niebędące zleceniobiorcami (udzieliły trzech porad). Dyrektor WSOiZK wyjaśnił, że

¹⁰ Dz. U. z 2017 r. poz. 2030, dalej: ustawa o npp.

zgodnie z ustaleniem poczynionym na spotkaniu z osobami realizującymi npp o planowanych zastępstwach pracownicy Urzędu byli informowani telefonicznie.

(dowód: akta kontroli str. 22-27, 120-126, 129-133, 195-201)

W umowach z adwokatami nie uwzględniono, określonych przez samorząd zawodowy adwokatów, zasad wyznaczania zastępców w przypadku braku możliwości osobistego świadczenia npp przez adwokata. Zasady te zostały ustalone w „Regulaminie określającym zasady wyznaczania adwokatów do udzielania npp, o której mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o npp oraz edukacji prawnej i dokumentowania udzielonej npp”, stanowiącym załącznik do uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej (dalej: NRA) nr 40/2015 z 19 września 2015 r. Dyrektor WSOiZK wyjaśnił, że w umowach z adwokatami na świadczenie npp nie znalazły się zapisy dotyczące zasad wyznaczania zastępców zleceniobiorców zgodnie z regulaminem NRA, ponieważ 10 grudnia 2015 r. Ministerstwo Sprawiedliwości na stronie internetowej opublikowało stanowisko, z którego bezspornie wynikało, że adwokat w przypadku niemożności osobistego świadczenia porad z powodów losowych będzie zapewniał we własnym zakresie zastępstwo osoby mającej kwalifikacje do świadczenia npp, a umowy z adwokatami na świadczenie npp zostały sporządzone według jednolitego wzoru umowy stosowanego w Urzędzie, przy udziale i akceptacji obsługi prawnej.

(dowód: akta kontroli str. 195-201)

1.9. Osoby udzielające npp (w tym działające na podstawie umów zawartych z organizacją pozarządową) oraz ich zastępcy otrzymali imienne upoważnienia do przetwarzania danych osobowych osób uprawnionych do npp zgromadzonych w zbiorze w wersji papierowej. Ww. upoważnienia zostały wydane na podstawie podpisanych przez nich oświadczeń o zachowaniu poufności danych osobowych zawierających zobowiązanie do przestrzegania ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych¹¹ oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych¹².

(dowód: akta kontroli str. 134-137)

1.10. Prezydent Miasta 9 listopada 2015 r., zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o npp, zawiadomił Wojewodę Lubelskiego o zawarciu porozumienia z organami samorządu zawodowego radców prawnych i adwokatów oraz wskazał adresy punktów npp wraz z harmonogramem udzielania npp w 2016 r. Nie zawiadomiono Wojewody o zawarciu ww. porozumień dotyczących realizacji npp w 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 138-149)

1.11. Prezydent powierzył prowadzenie jednego punktu npp organizacji pożytku publicznego. Otwarte konkursy ofert, rozstrzygnięte 15 grudnia 2015 r.¹³ i 29 listopada 2016 r.¹⁴, zostały przeprowadzone zgodnie z art. 11 ust. 2 i ust. 6 ustawy o npp oraz art. 13-15 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹⁵. Wybór najkorzystniejszej oferty zapewniała niezależna, indywidualna ocena każdej ze złożonych ofert przez poszczególnych członków komisji oraz udział w jej w składzie przedstawicieli organizacji pożytku

¹¹ Dz. U. z 2016 poz. 922, dalej: ustawa o ochronie danych osobowych.

¹² Dz. U. Nr 100, poz. 1024.

¹³ Zarządzenie Nr 270/2015 Prezydenta Miasta Zamość z 15 grudnia 2015 r. w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert z 16 listopada 2015 r. na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia w 2016 roku punktu npp.

¹⁴ Zarządzenie Nr 200/2016 Prezydenta Miasta Zamość z 29 listopada 2016 r. w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert z 27 października 2016 r. na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia w 2017 roku punktu npp.

¹⁵ Dz. U. z 2016 poz. 1817 ze zm.

publicznego. Umowa na prowadzenie przez organizację punktu npp w 2016 r. została zawarta 4 stycznia 2016 r., a umowa na realizację zadania w 2017 r. – 30 grudnia 2016 r. Organizacja pożytku publicznego 29 grudnia 2015 r. i 29 grudnia 2016 r. zawarła umowy zlecenia z prawnikami realizującymi npp.

(dowód: akta kontroli str. 108-117, 150-186)

1.12. Od 4 stycznia 2016 r. rozpoczęły funkcjonowanie trzy punkty npp usytuowane na terenie dwóch największych osiedli mieszkaniowych. Liczba punktów została skalkulowana zgodnie z art. 20 ust. 4 w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o npp.

(dowód: akta kontroli str. 191)

1.13. Lokale, w których udzielana była npp, odpowiadały wymogom określonym w § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej¹⁶. Ich usytuowanie na parterze budynków z możliwością bezpośredniego wejścia z zewnątrz zapewniało dostęp osobom niepełnosprawnym, a odrębność pomieszczeń - dyskrecję i swobodę wypowiedzi osoby korzystającej z pomocy. Posiadane przez udzielających npp wyposażenie (komputery z dostępem do specjalistycznych systemów informacji prawnej) oraz wyposażenie punktu (drukarka i dostęp do sieci Internet) umożliwiały udzielenie npp. Przechowywanie dokumentów w zamykanych szafach metalowych zapewniało bezpieczeństwo danych osobowych. Wszystkie punkty npp były prawidłowo oznakowane, dodatkowo zawierały imienne wykazy radców prawnych i adwokatów realizujących npp (w tym zatrudnionych przez organizację pozarządową¹⁷) w poszczególne dni tygodnia.

(dowód: akta kontroli str. 119, 128, 187-190)

1.14. Według Dyrektora WSOiZK, pracownicy, którym powierzono zadania z zakresu npp analizowali funkcjonowanie systemu. W związku z niedużym zainteresowaniem npp podjęto działania informacyjne (np. rozdawano ulotki na zebraniach osiedlowych, uzupełniano ulotki w siedzibach zarządów osiedli oraz w miejskich jednostkach organizacyjnych). Jednocześnie biorąc pod uwagę małą liczbę porad udzielanych osobom uprawnionym korzystającym z pomocy społecznej, zdecydowano o realizacji przez organizację pozarządową pomocy prawnej¹⁸ w siedzibie Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie.

Dyrektor WSOiZK wskazał, że pracownicy Urzędu, w związku z brakiem jakichkolwiek narzędzi ustawowych nie weryfikowali uprawnień osób, które skorzystały z npp.

(dowód: akta kontroli str. 144-149)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Prezydent Miasta nie zawiadomił Wojewody Lubelskiego o porozumieniu z ORA i OIRP z 31 października 2016 r. w sprawie udzielenia npp, czym naruszył art. 10 ust. 3 ustawy o npp. Z wyjaśnień dyrektora WSOiZK wynika, że nie przekazano informacji, ponieważ korespondencja od Wojewody Lubelskiego w sprawie npp nie obejmowała tego zagadnienia. Według art. 10 ust. 3 ustawy o npp, o każdym zawartym porozumieniu powiat niezwłocznie zawiadamia właściwego wojewodę.

(dowód: akta kontroli str. 144-149)

¹⁶ Dz. U. poz. 2186, ze zm.

¹⁷ Organizacja pożytku publicznego przekazywała do Urzędu miesięczne harmonogramy realizacji zadania zawierające m.in. wskazanie zatrudnionych przez nią radców prawnych wyznaczonych do udzielania pomocy w poszczególne dni danego miesiąca.

¹⁸ W ramach realizacji zadeklarowanych godzin wolontarystycznych.

2. Prezydent Miasta powierzył przetwarzanie danych osobowych adwokatom, radcom prawnym i organizacji pozarządowej na podstawie upoważnień, tj. bez zawarcia umowy zawierającej zakres i cel przetwarzania, wskazanie środków zabezpieczających zbiór danych, co było niezgodne z art. 31 ust. 1, 2 i 3 ustawy o ochronie danych osobowych. Dyrektor WSOiZK wyjaśnił, że w celu realizacji obowiązków ciążących na administratorze danych osobowych, Prezydent Miasta odebrał od radców i adwokatów oświadczenia o zachowaniu poufności przetwarzania danych osobowych, złożone przez obie strony tj. przez osobę świadczącą porady prawne i administratora danych (Prezydenta Miasta). Na podstawie wypełnionych oświadczeń ww. osobom zostały wydane upoważnienia do przetwarzania danych osobowych w zbiorze w wersji papierowej, wśród upoważnionych znaleźli się również radcowie świadczący porady prawne na podstawie umów zawartych z organizacją pozarządową. Powyższe działania podyktowane były stanowiskiem zajęтым przez obsługę prawną Urzędu. Według art. 31 ust. 1, 2 i 3 ustawy o ochronie danych osobowych, administrator danych może powierzyć innemu podmiotowi, w drodze umowy zawartej na piśmie, przetwarzanie danych, a podmiot ten może przetwarzać dane wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w umowie i jest obowiązany przed rozpoczęciem przetwarzania danych podjąć środki zabezpieczające zbiór danych.

(dowód: akta kontroli str. 192-193)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na zasadność ujęcia w umowach z adwokatami i radcami prawnymi zapisów regulujących skutki niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań z tytułu zawartych umów, w tym przewidujących obowiązek zapłaty kar umownych za niewywiązanie się z przyjętych obowiązków umownych.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹⁹ działalność Prezydenta Miasta Zamość w zbadanym zakresie.

2. Realizacja zadań z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej

2.1. W 2016 r. w punktach npp udzielono 561 porad (w tym w punkcie prowadzonym przez adwokatów – 209, radców prawnych – 143 i organizację pożytku publicznego – 209), w I półroczu 2017 r. – 382 porady (w tym przez adwokatów – 124, radców prawnych – 84, organizację pożytku publicznego – 174).

Najczęściej pomoc prawna udzielana była osobom, które przedstawiły dokument stwierdzający tożsamość potwierdzający nieukończenie 26 albo ukończenie 65 lat. W 2016 r. dokument tożsamości stanowił podstawę do udzielenia 422 porad prawnych (75%) i 291 porad (76%) w I półroczu 2017 r. W okresie objętym kontrolą widoczny był wzrost zainteresowania npp posiadaczy Karty Dużej Rodziny. Liczba porad (32) udzielonych tym osobom w I połowie 2017 r. osiągnęła wielkość porównywalną z liczbą porad (33) w 2016 r.

Najwięcej udzielonych porad dotyczyło prawa cywilnego²⁰ – 185 porad w 2016 r. i 116 porad w I półroczu 2017 r. Kolejną grupę stanowiły porady z zakresu prawa spadkowego (odpowiednio 119 i 82) i karnego (odpowiednio 77 i 37). Npp polegała głównie na poinformowaniu osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, przysługujących jej uprawnieniach lub o spoczywających na niej obowiązkach (90%

¹⁹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

²⁰ Z wyłączeniem spraw z zakresu prawa rzeczowego i spadkowego.

porad w 2016 r., 89% porad w I półroczu 2017 r.). Czas poświęcony na udzielanie npp uprawnionym wynosił głównie od 15 do 30 minut (56% udzielonych porad) w 2016 r. oraz od 30 do 60 minut w I półroczu 2017 r. (46% udzielonych porad).

(dowód: akta kontroli str. 202-253)

2.2. Podmioty udzielające npp przedkładały kompletną dokumentację realizacji świadczenia, na podstawie której Prezydent terminowo i rzetelnie sporządzał a następnie przekazywał odpowiednim organom (Ministerstwo Sprawiedliwości, Wojewoda Lubelski) zestawienia zbiorcze²¹ oraz informacje miesięczne w zakresie liczby udzielonych porad.

Liczba udzielanych porad była utożsamiana z liczbą osób, które skorzystały z pomocy i ustalana była na podstawie wypełnionych kart npp.

(dowód: akta kontroli str. 22-27, 249-256, 463-464)

2.3. Na bieżąco rozpowszechniano informacje dotyczące funkcjonowania npp, w tym za pośrednictwem strony internetowej Miasta i Biuletynu Informacji Publicznej (zakładka „Nieodpłatna Pomoc Prawna”), z wykorzystaniem plakatów i ulotek informacyjnych znajdujących się w wydziałach Urzędu prowadzących obsługę interesantów. Zastępca Prezydenta Miasta wyjaśniła, że w celu upowszechniania informacji o możliwości uzyskania npp podejmowano działania polegające na: przekazaniu informacji jednostkom podległym Miastu, rozpowszechnianiu ulotek (np. na zebraniach mieszkańców osiedli), zamieszczeniu informacji o punktach npp w stworzonym przez Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie „Małym Informatorze Seniora”, na posiedzeniach Miejskiej Rady Działalności Pożytku oraz spotkaniach plenarnych organizacji pozarządowych oraz udzielaniu informacji telefonicznej i drogą elektroniczną.

(dowód: akta kontroli str.14-21)

2.4. Udzielanie npp nie było przedmiotem skarg i wniosków zgłaszanych do Urzędu oraz kontroli upoważnionych do tego organów, w tym Wojewody Lubelskiego.

(dowód: akta kontroli str. 22-27)

2.5. W sprawie utrudnień we wdrażaniu organizacji npp, Dyrektor WSOiZK wyjaśnił, że ustawa o npp była wprowadzana w atmosferze niepewności i pośpiechu, została uchwalona na początku sierpnia 2015 r., a korespondencja od Wojewody o konieczności przyjęcia zadań została przesłana 18 września 2015 r., procedura związana z ogłoszeniem konkursu na wybór organizacji pozarządowej była rozpoczęta bez zapewnienia środków finansowych, nie zabezpieczono środków finansowych na rozpoczęcie programu i kosztami obciążono samorządy.

Badanie ankietowe, na które odpowiedziało ośmiu prawników realizujących npp na terenie Miasta wykazało, że najistotniejszą barierą dla zapewnienia pomocy prawnej na etapie przedsądowym był brak działań informacyjnych i promocyjnych (55%), niewystarczające środki finansowe (27%) oraz brak dostępu do innych form pomocy np. psychologicznej, medycznej (18%). W przypadku jednego prawnika nie wystąpiła sytuacja odmowy udzielenia pomocy, w 50% odmowa występowała średnio raz w tygodniu, w 13% – średnio raz podczas pełnienia dyżuru. Powodem odmowy udzielenia pomocy w 78% przypadków był brak uprawnień do objęcia pomocą, konieczność przekroczenia zakresu przedmiotowych form udzielania pomocy prawnej (11%) i wystąpienie sytuacji konfliktu interesów (11%). Brak ustawowych uprawnień do otrzymania npp dotyczył osób starszych, które nie ukończyły 65 lat (33%), osób bezrobotnych (20%), osób ze znacznym zadłużeniem (13%), osób, którym odmówiono wsparcia z opieki społecznej (13%), oraz

²¹ Tj. w okresie objętym kontrolą – jedną roczną i siedem kwartalnych.

przypadku przedsiębiorcy, osoby niepełnosprawnej, osoby samotnie wychowującej dzieci (20%). Zdaniem ankietowanych udoskonalenie funkcjonowania systemu jest możliwe poprzez: przeznaczenie większej kwoty środków finansowych na wynagrodzenia prawników udzielających pomocy (29%), zwiększenie kampanii informacyjnej na temat możliwości skorzystania z npp (29%), rozszerzenie kręgu osób uprawnionych do pomocy (21%), stworzenie możliwości udzielania pomocy w kancelariach i siedzibach organizacji pozarządowych (14%) oraz przeznaczenie większej kwoty środków na wyposażenie lokali, w których funkcjonują punkty npp.

Połowa prawników, którzy odpowiedzieli na badanie ankietowe, przed podjęciem czynności świadczenia npp zajmowała się udzielaniem tego rodzaju wsparcia. Jednocześnie 50% ankietowanych wypowiedziało się negatywnie na temat warunków techniczno-organizacyjnych punktów npp, uwagi dotyczyły hałasu przeszkadzającego w udzielaniu porad, niskiego standardu lokalu (estetyka wnętrza, brak łazienki) oraz braku wyposażenia punktu w stanowisko komputerowe.

(dowód: akta kontroli str. 22-27, 257-279)

2.6. Wizytacja punktów npp (w każdej z dwóch lokalizacji²²) dokonywana przez Dyrektora SOiZK odbywała się raz w miesiącu, natomiast kontroli dokonywano raz na kwartał. Kontroli podlegało oznakowanie punktu, weryfikacja listy obecności oraz wywiązywanie się z umów przez prawników pełniących dyżur. W trakcie kontroli pracownicy nie stwierdzili nieprawidłowości, a ich wyniki były dokumentowane w „Notatkach z kontroli punktu npp”²³. Prawidłowość wykonania umów polegała także na comiesięcznej weryfikacji list obecności wraz z rozliczeniem realizacji zadania przedstawionym przez radców prawnych i adwokatów.

(dowód: akta kontroli str. 14-21, 468-469)

2.7. Poprawność realizacji umów przez organizację pozarządową była sprawdzana poprzez dokonywanie wizytacji i kontroli, analizę sporządzanych przez organizację miesięcznych sprawozdań, dokumentacji udzielonych porad, raportów z realizacji zadania oraz weryfikację sprawozdania z wykonania zadania publicznego w 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 14-21, 468-469)

2.8. Z informacji otrzymanej od ORA i OIRP wynika, że w 2015 r. i 2016 r. zainteresowanych zawarciem umów na świadczenie npp było czterech adwokatów, a liczba zainteresowanych radców prawnych wzrosła z 10 w 2015 r. do 44 w 2016 r. Do samorządów nie wpłynęły skargi na realizację obowiązków zawodowych w zakresie udzielania pomocy w punktach npp prowadzonych przez Miasto.

(dowód: akta kontroli str. 277-278)

2.9. Funkcjonujące na terenie miasta podmioty²⁴, w ramach statutowej działalności, zapewniały mieszkańcom Zamościa dostęp do npp. Porad prawnych udzielali m.in. pracownicy Państwowej Inspekcji Pracy, Miejski Rzecznik Konsumentów oraz prawnicy z jednostek organizacyjnych Miasta (np. Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie). Zastępca Okręgowego Inspektora Pracy w Lublinie poinformowała, że udzielana przez pracowników pomoc prawna była świadczona w formie telefonicznej, pisemnej oraz w siedzibie Oddziału, a ich realizacja nie generowała odrębnych istotnych kosztów.

Średnie roczne wydatki ponoszone na udzielanie npp przez ww. podmioty w okresie 2010-2015 mieściły się w przedziale od 8,3 tys. zł do 18 tys. zł, co wynikało z liczby

²² W jednej lokalizacji znajdował się punkt npp prowadzony zarówno przez adwokatów (w godz. 8-12), jak i organizację pozarządową (w godz. 12-16).

²³ W trakcie kontroli przedłożono 14 „Notatek z kontroli punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w Zamościu”.

²⁴ Oddział w Zamościu Okręgowego Inspektoratu Pracy w Lublinie, Miejski Rzecznik Konsumentów w Zamościu, Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu, Organizator Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Zamościu, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

godzin przeznaczanej na udzielanie pomocy w miesiącu. Na utrzymanie stanowiska Miejskiego Rzecznika Konsumentów Miasto w latach 2010-2015 poniosło wydatki w kwocie 454,7 tys. zł.

Według informacji przekazanych przez podmioty²⁵ świadczące nieodpłatne porady prawne, uruchomienie od 1 stycznia 2016 r. punktów npp nie miało wpływu na zakres prowadzonej przez nich działalności. Zagadnienia związane z udzielaniem porad w punktach npp nie były przedmiotem skarg i uwag. Podmioty te nie posiadały wiedzy na temat osób, którym odmówiono pomocy w punktach npp.

Wicedyrektor Fundacji Instytut na Rzecz Państwa Prawa zauważył, że osoby, które skorzystały z pomocy świadczonej w punktach npp²⁶, ale udzielona im pomoc nie doprowadziła do zakończenia sprawy, należały do licznej grupy klientów Fundacji. Zdaniem Wicedyrektora, wynikało to m.in. z niezadowolenia z poziomu usług prawnych (pod względem przygotowania merytorycznego osób udzielających porad, przedmiotowego sposobu podejścia do potrzebujących), ograniczonego zakresu usług (osoby zainteresowane potrzebowały kompleksowej pomocy w szczególności w postaci sporządzania pism procesowych), świadomej rezygnacji z pomocy realizowanej zgodnie z ustawą o npp (wcześniejszych pozytywnych doświadczeń związanych z realizacją pomocy przez Fundację oraz niechęci wobec tej formy npp).

(dowód: akta kontroli str. 282-312)

2.10. Badanie ankietowe dotyczące funkcjonowania npp²⁷ wykazało, że 59% z nich zdecydowało się na skorzystanie z npp z powodów finansowych. W pozostałych przypadkach wpływ na decyzje o skorzystaniu z tej formy pomocy miał: brak wiedzy, do kogo można zwrócić się z problemem, skierowanie przez ośrodek pomocy społecznej, porada znajomych/rodziny, czy też sugestia ze strony urzędów. O funkcjonowaniu npp większość z ankietowanych dowiedziała się od znajomych lub z ośrodka pomocy społecznej (62%), w pozostałych przypadkach ze strony internetowej urzędu, w urzędzie miasta, z telewizji/radia, z prasy lub z innego źródła. Siedmiu beneficjentów wyraziło zadowolenie z lokalizacji punktów npp, pięciu – częściowe zadowolenie, w jednym przypadku odpowiedź była negatywna. Jedenastu ankietowanym odpowiadały ustalone godziny pracy punktu npp. O zrozumieniu przekazu prawnika dotyczącego zgłoszonego problemu wypowiedziało się pozytywnie siedmiu beneficjentów, częściowe zadowolenie wyraziły cztery osoby, dwie osoby okazały niezadowolenie, w tym jedna poniżej oczekiwań oceniła zaproponowany przez prawnika sposób rozwiązania problemu. W siedmiu przypadkach udzielona pomoc przyczyniła się do rozwiązania problemu, częściowe zadowolenie wyraziły trzy osoby, trzy osoby okazały niezadowolenie. Dziewięciu ankietowanych pozytywnie oceniło czas poświęcony na załatwienie sprawy, trzech – okazało częściowe zadowolenie, jeden – niezadowolenie.

(dowód: akta kontroli str. 313-344)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Prezydenta Miasta Zamość w zbadanym zakresie.

²⁵ Wymienione w przypisie 23 oraz Fundację Instytut na Rzecz Państwa Prawa w Lublinie, Uniwersytecką Studencką Poradnię Prawa na Wydziale Prawa i Administracji UMCS w Lublinie, Zrzeszenie Prawników Polskich Oddział w Zamościu, Lubelskie Kancelarie Adwokat i Radca Prawny w Lublinie, Biuro Poselskie Posła Sławomira Zawiślaka.

²⁶ Pismo nie zawierało informacji na temat konkretnych punktów.

²⁷ Odpowiedzi udzieliło 13 spośród 50 zapytanych osób, które skorzystały z npp.

3. Finansowanie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej

3.1. Skalkulowany prawidłowo plan środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań wynikających z ustawy o npp w 2016 r. wyniósł 185,4 tys. zł. Informację o decyzji Ministra Finansów z 29 października 2015 r. w sprawie zapewnienia finansowania w 2016 r. wydatków przeznaczonych na realizację ww. zadań Wojewoda Lubelski przekazał pismem z 30 października 2015 r. Ewidencja planu w księgach rachunkowych nastąpiła na podstawie trzech decyzji Wojewody Lubelskiego²⁸ wprowadzających zmiany w planie dotacji. Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o npp, 97% kwoty dotacji (tj. 179,8 tys. zł) zaplanowano i wydatkowano na uregulowanie zobowiązań z tytułu udzielania npp. Wydatki były ewidencjonowane w paragrafach klasyfikacji budżetowej: w § 2360 *Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego* (59,9 tys. zł), a na wynagrodzenia radców prawnych i adwokatów w § 4300 *Zakup usług pozostałych* (106,8 tys. zł) i § 4170 *Wynagrodzenia bezosobowe* (13,1 tys. zł). Pozostała kwota 5,6 tys. zł, stanowiąca 3% przyznanej dotacji, została przeznaczona na zakup wyposażenia komputerowego i biurowego. Niewykorzystana kwota dotacji wynosząca (10,4 zł) zastała zwrócona do dysponenta 31 stycznia 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 107, 345-376, 415, 462)

W planie finansowym Urzędu na 2017 r. na realizację zadań z zakresu ustawy o npp zaplanowano kwotę dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa w wysokości 187,8 tys. zł, tj. na uregulowanie zobowiązań z tytułu świadczonej pomocy prawnej 182,2 tys. zł (w tym w § 2360 – 60,7 tys. zł i w § 4300 – 121,5 tys. zł) oraz na pokrycie kosztów obsługi zadania (5,6 tys. zł), na którą składały się wydatki w § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia* – 3 tys. zł i w § 4400 *Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe* – 2,6 tys. zł. Na 30 czerwca 2017 r. na realizację zadania Wojewoda Lubelski przekazał połowę kwoty planowanej dotacji, natomiast wykonanie wydatków kształtowało się na poziomie 40,6%, co wynikało przede wszystkim z faktu zapłaty za świadczoną pomoc prawną w okresie styczeń – maj, kwartalnych rozliczeń z tytułu najmu lokali i braku wydatkowania środków w § 4210.

(dowód: akta kontroli str. 377-414)

3.2. Rozliczeń za świadczenie npp dokonywano zgodnie z przyjętymi w Urzędzie zasadami kontroli zarządczej²⁹ i terminami wskazanymi w umowach. Objęte kontrolą dowody księgowe za I kwartał 2016 r. i I kwartał 2017 r. zawierały dane zgodne z zawartymi umowami, a sprawozdanie z realizacji zadania publicznego złożone przez organizację pożytku publicznego – dodatkowo z dokumentacją konkursową. Badane dowody księgowe zawierały potwierdzenie dokonanej kontroli merytorycznej i formalno- rachunkowej.

Kontrola rzetelności dokumentacji przedkładanej przez radców prawnych i adwokatów, przeprowadzana przez pracowników Urzędu, opierała się na analizie list obecności zgodnie z ustalonym harmonogramem oraz rozliczeniem do umowy (przedkładanym wraz z fakturą/rachunkiem), zawierającym m.in. informacje o dacie i liczbie godzin dyżuru, liczbie udzielonych porad oraz ewentualnym zastępstwie (pełnomocnictwie). Kontrola polegała też na analizie zgodności liczby przedłożonych kart npp z zestawieniem, a następnie zgodności w zakresie liczby złożonych

²⁸ Decyzje Wojewody Lubelskiego: z 22 stycznia 2016 r. (46.350 zł), z 24 marca 2016 r. (46.350 zł), z 17 czerwca 2016 r. (92.700 zł).

²⁹ Zarządzenie Prezydenta Miasta Zamość z dnia 4 stycznia 2016 r. w sprawie kontroli zarządczej zasad obiegu i kontroli finansowej dokumentów księgowych w Urzędzie Miasta Zamość.

oświadczeń z danymi wynikających z kart. Kontrola rzetelności i kompletności dokumentacji przedkładanej miesięcznie przez organizację pożytku publicznego, prowadzona przez pracowników Urzędu, obejmowała: karty npp, oświadczenia osób uprawnionych, ewidencję realizacji npp oraz raport z realizacji zadania publicznego.

Koszt jednej godziny udzielania npp wynosił 61 zł. Natomiast koszt jednej porady prawnej w 2016 r. udzielonej przez organizację pozarządową kształtował się na poziomie 287 zł, a przez radców prawnych i adwokatów – 341 zł. Podczas 31 dni roboczych w 2016 r. (12,3%) nie udzielono żadnej porady prawnej.

(dowód: akta kontroli str. 415-425)

3.3. Środki finansowe niezbędne do realizacji zadania npp wpływały na rachunek Urzędu w terminach umożliwiających bieżące regulowanie zobowiązań.

(dowód: akta kontroli str. 416-422)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Prezydenta Miasta Zamość w zbadanym zakresie.

4. Realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej

Opis stanu
faktycznego

Prezydent Miasta Zamość podejmował działania z zakresu edukacji prawnej zmierzające do zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa. Działania te realizowali głównie pracownicy WSOiZK, Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie (dalej: MCPR) i Ośrodka Interwencji Kryzysowej, którzy upowszechniali wiedzę o możliwościach dostępu do npp.

Zadania określone w art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej³⁰ tj. udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów, realizowało MCPR. Zastępca dyrektora MCPR wyjaśniła, że zadania te były wykonywane poprzez osobę udzielającą porad w Punkcie Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego (w czwartki od 9⁰⁰ do 11⁰⁰).

Realizacja zadania wynikającego z art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych³¹, polegającego na udostępnianiu Dziennika Ustaw i Monitora Polskiego lub zawartych w nich aktów prawnych zapewniona była poprzez udostępnianie ww. dokumentów do wglądu lub pobrania w formie dokumentu elektronicznego. Prezydent Miasta wyjaśnił, że zapewnione zostały warunki techniczne umożliwiające nieodpłatne skorzystanie z tych dokumentów przez osoby zainteresowane odwiedzające Urząd w Biurze Obsługi Interesanta. Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej³², udostępniono wymagane informacje, w tym m.in. w zakresie statusu prawnego, przedmiotu działalności, sposobie przyjmowania i załatwiania spraw, stanowienia aktów normatywnych.

Działania edukacyjne realizował także Ośrodek Interwencji Kryzysowej poprzez przekazywanie materiałów informacyjnych o działalności jednostki, w tym realizowanym poradnictwie prawnym³³. Informacje przesyłane były m.in. do kościołów, stowarzyszeń, urzędów.

(dowód: akta kontroli str. 425-460)

³⁰ Dz. U. 2017 poz. 1769 ze zm.

³¹ Dz.U. z 2017 r., poz. 1523.

³² Dz. U. z 2016 r. poz. 1764.

³³ Np. ulotki zawierające informacje o programie pomocy dla osób stosujących przemoc w rodzinie, ulotki zawierające informacje o grupie wsparcia dla kobiet, informator teleadresowy.

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena częściowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Prezydent Miasta Zamość podejmował działania edukacyjne zmierzające do zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa, zarówno w ramach prowadzenia specjalistycznego poradnictwa, jak też poprzez realizację obowiązków dotyczących udostępniania informacji publicznych (za pośrednictwem strony internetowej Miasta Zamość, Biuletynu Informacji Publicznej), Dziennika Ustaw i Monitora Polskiego.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁴, wnosi o:

1. Niezwłoczne zawiadomienie Wojewody Lubelskiego o zawartych porozumieniach z ORA i OIRP w sprawie udzielenia npp.
2. Powierzenie przetwarzania danych osobowych osób korzystających z npp udzielającym tej pomocy adwokatom, radcom prawnym i organizacji pozarządowej, w formie pisemnej umowy zawierającej zakres i cel przetwarzania tych danych oraz wskazanie środków zabezpieczających zbiór danych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 30 listopada 2017 r.

Kontroler
Iwona Pacwa
specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
podpis

.....
podpis

³⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 524, dalej: „ustawa o NIK”.